

فینتک در MENAP: پایه ای محکم برای رشد

سجاد عزیزپور

رشد فینتک در خاورمیانه

فینتک در خاورمیانه و شمال آفریقا به لطف افزایش بودجه در حال رشد است. تداوم رشد مستلزم تلاش‌های هماهنگ کسب‌وکارها و دولت‌ها است.

رشد فینتک در خاورمیانه، شمال آفریقا و پاکستان (MENAP) در سال‌های اخیر قابل توجه بوده است و حمایت سرمایه‌گذاران از سال ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۲ سالانه تقریباً ۳۶ درصد افزایش یافته است. در حالی که سال ۲۰۲۲ کاهش شدید ارزش‌گذاری‌ها و تغییر پویایی بازار را در سراسر بخش فناوری جهانی به همراه داشت، بسیاری از فینتک‌های بومی همچنان به گسترش ردپای خود در سراسر MENAP و فراتر از آن، البته با تاکید بر سودآوری برای استارت‌آپ‌ها به مسیر خود ادامه داده‌اند.

پیش بینی ها از درآمد حوزه فینتک

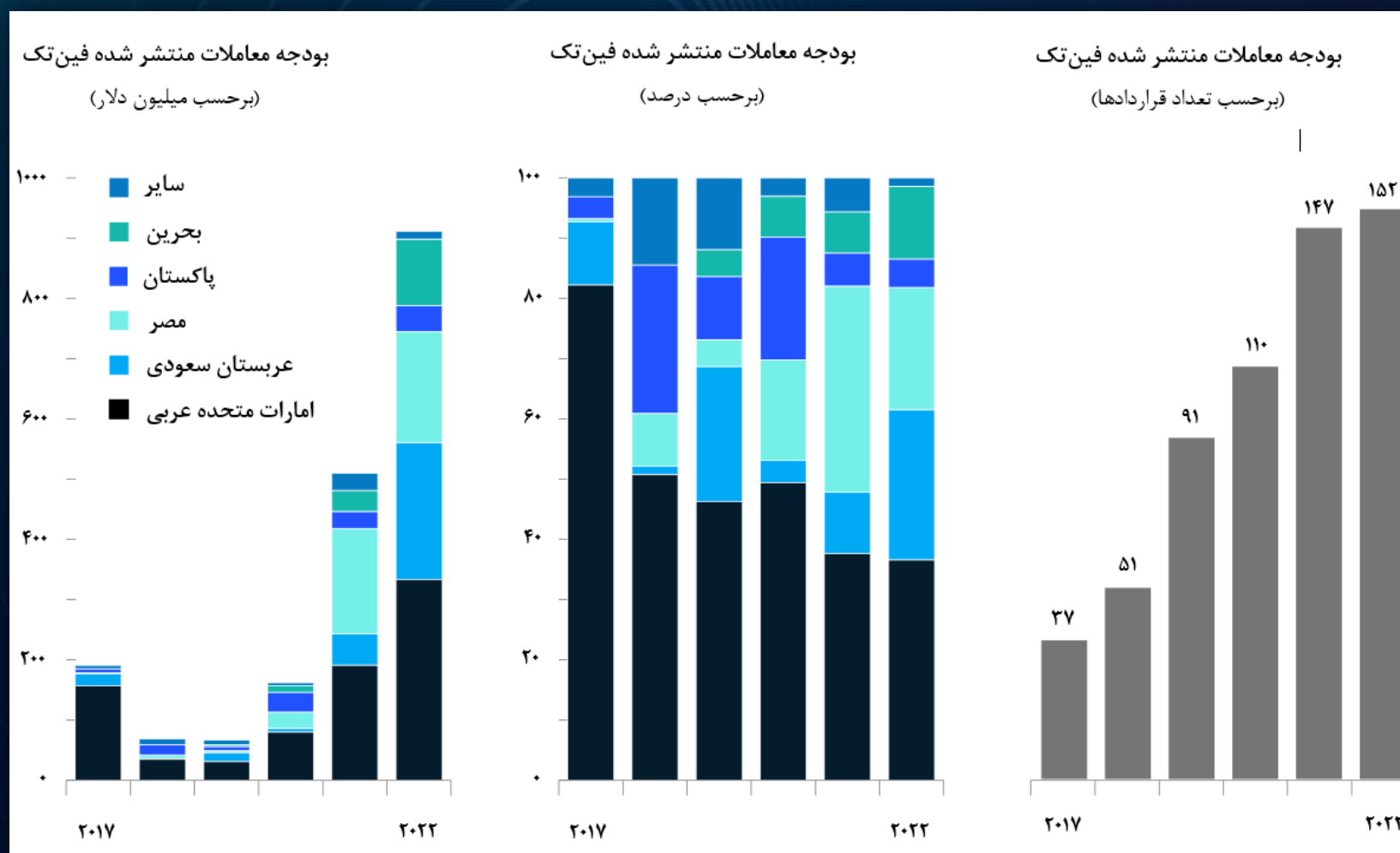
چشم انداز مثبت اقتصاد کلان منطقه و عملکرد مستمر قوی صنعت خدمات مالی آن، شرایط مطلوبی را برای ادامه رشد بخش فینتک فراهم می کند. برآورد مکی نزی اند کامپنی (McKinsey & Company) این است که درآمد فینتک MENAP می تواند تقریباً سه برابر شود، از ۱.۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۲ به مبلغی بین ۳.۵ تا ۴.۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۵، که سهم فینتک از درآمد خدمات مالی را از کمتر از ۱ درصد به حدود ۲ تا ۲.۵ درصد افزایش می دهد.

بر اساس گفتگوهای مکی نزی اند کامپنی (McKinsey & Company) با رهبران ۹۰ شرکت فعال در منطقه - از جمله استارت آپ ها، متصدیان بانکی و غیربانکی و سرمایه گذاران - معتقدند که نوآوران فینتک می توانند نقش فزاینده ای در نحوه انجام معاملات روزانه مصرف کنندگان و کسب و کارها در MENAP و ایجاد ثروت برای آینده داشته باشند. تحقق این پتانسیل مستلزم آن است که عوامل مختلف اکوسیستم فینتک را با سرمایه، هماهنگی رگولاتوری و بازار، استعدادها و مشارکت ها تقویت کنند.

McKinsey
& Company

THINKTECH

افزایش بودجه با متنوع شدن اکوسیستم فینتک MENAP

بر اساس گزارش MAGNITT (شکل ۱)، تامین مالی سرمایه گذاران برای استارت آپ های فینتک در MENAP از حدود ۲۰۰ میلیون دلار در سال ۲۰۲۰ به حدود ۸۸۵ میلیون دلار در سال ۲۰۲۲ رسیده و بیش از چهار برابر شده است. در همین مدت، سهم تامین مالی های بالای ۱۰ میلیون دلار از ۴ درصد به بیش از ۱۵ درصد افزایش یافت.

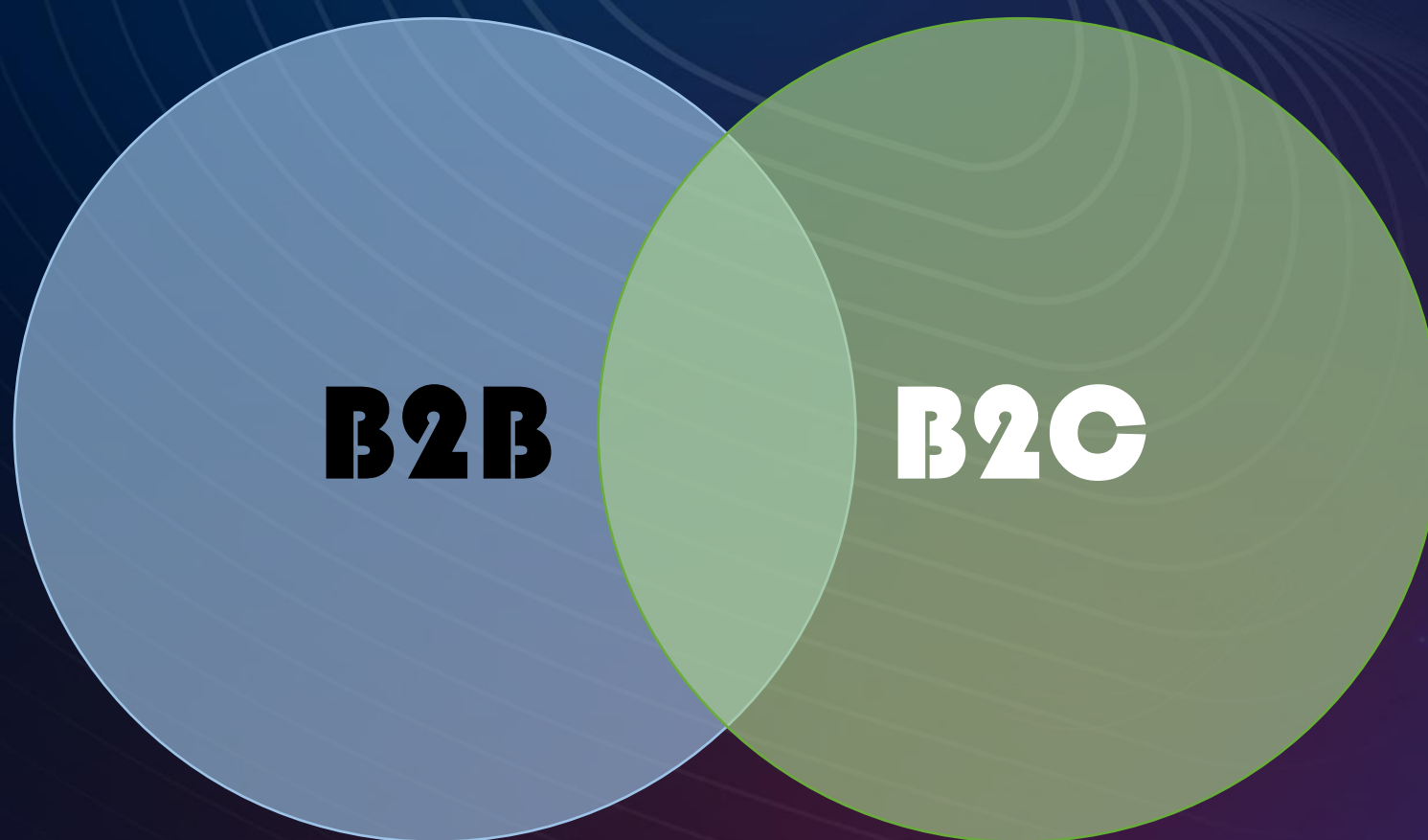
افزایش بودجه (به ویژه در عربستان سعودی، مصر، بحرین و همچنین در امارات متحده عربی) و تعداد شرکت‌هایی که در این بازارها فعال هستند، به سرعت رشد کرده است. در واقع، این بازارها موقعیت خود را به عنوان قطب‌های حیاتی برای نوآوری تقویت کرده‌اند. در سال ۲۰۲۲، امارات متحده عربی ۳۷ درصد، عربستان سعودی ۲۵ درصد، مصر ۲۰ درصد، بحرین ۱۲ درصد و پاکستان ۵ درصد سرمایه جذب کرده‌اند. با افزایش بودجه در سراسر منطقه، سهم امارات متحده عربی از کل بودجه MENAP از حدود ۸۰ درصد در سال ۲۰۱۷ به حدود ۳۵ درصد در سال ۲۰۲۱ کاهش یافته است. با این وجود، امارات متحده عربی با سرمایه‌گذاری بیشتر در زیرساخت‌ها و به روز رسانی سازمان‌های نظارتی، جایگاه خود را به عنوان آهن ربایی برای جذب سرمایه‌گذاران حفظ کرده است.

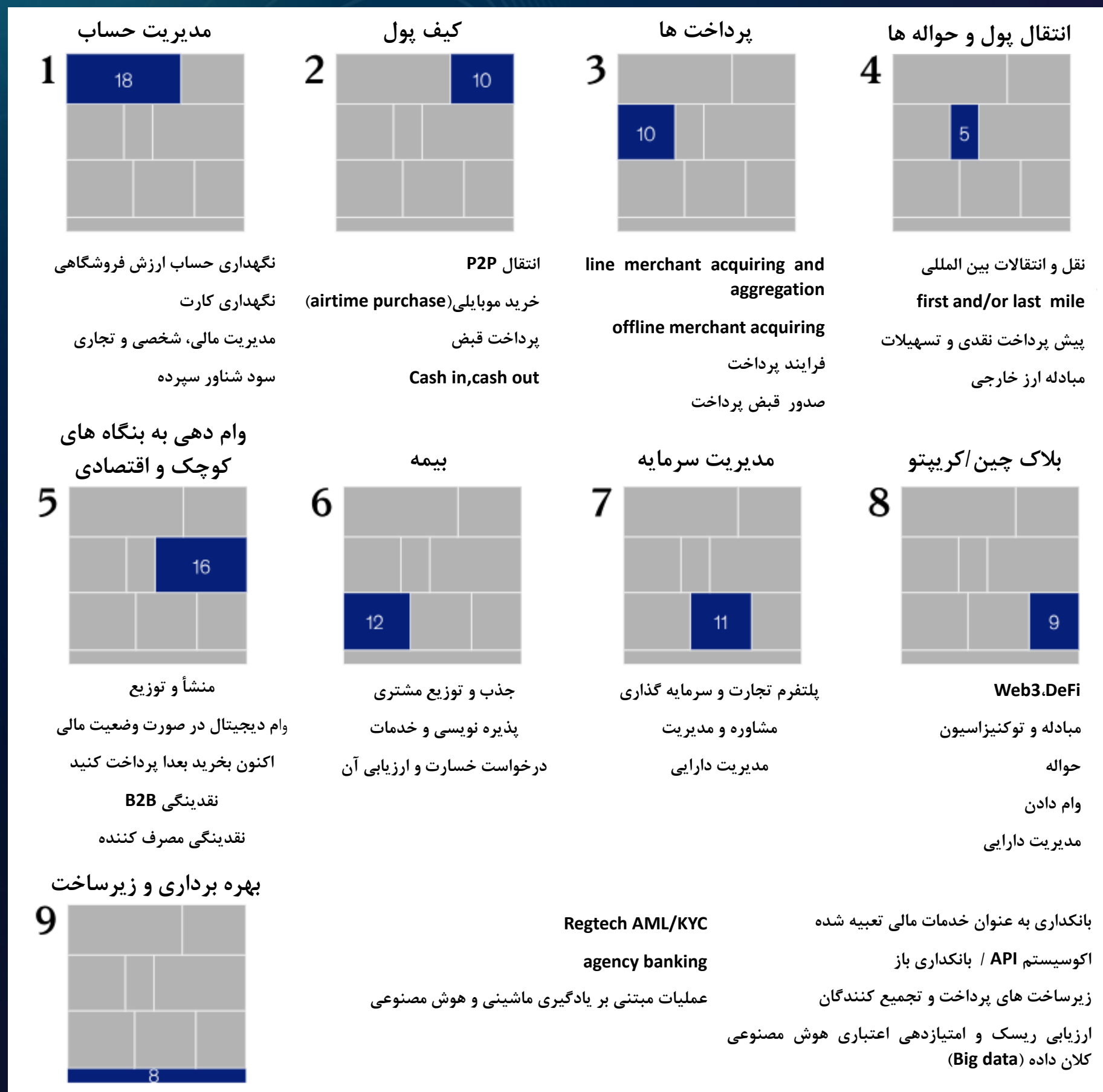
علاوه بر این، نزدیک به ۶۰ درصد از بنیان‌گذارانی که با آنها صحبت شده است در حال حاضر در چندین بازار فعالیت می‌کنند و برنامه‌هایی برای ادامه توسعه جغرافیایی خود دارند. یکی از نمونه‌های آن Tabby است که در سال ۲۰۱۹ تأسیس شد و اکنون به بیش از دو میلیون مشتری در عربستان سعودی، امارات متحده عربی و کویت خدمات می‌دهد.

گسترش محصولات فینتک MENAP در سراسر زنجیره ارزش خدمات مالی

پیش از این، سرمایه‌گذاران تمایل داشتند از استارت‌آپ‌های فینتک حمایت کنند که محصولات اساسی مانند کیف پول‌های موبایلی مشتری‌محور و روش پرداخت را ارائه دهند. اخیراً، فینتک‌های جدید، به رهبری استارت‌آپ‌های بومی، دامنه فعالیت خود را گسترش داده‌اند. علاوه بر این، توزیع ابتکارات فناوری فینتک MENAP در سراسر زنجیره خدمات مالی نسبتاً ثابت است و به هر دو مورد استفاده B2B و B2C می‌پردازد. (شکل ۲).

گسترش محصولات فین تک MENAP در سراسر زنجیره ارزش خدمات مالی

شکل ۲

عوامل موثر در اکوسیستم فینتک MENAP

شرکت های بین المللی فینتک:
فینتک های بین المللی معتبری مانند Adyen، Ebury، Checkout.com، Binance، Stripe و Wise در منطقه MENAP راه اندازی شده اند. حضور آنها رقابت را تحریک کرده و به ارتقای پذیرش مشتری در بخش های مختلف فینتک، هم B2C و هم B2B کمک کرده است.

بانک ها: متصدیان پیشرو، به سرعت اقدام به راه اندازی خدمات تمام دیجیتال کرده اند، مانند Weyay، یک بانک کاملاً دیجیتالی توسط بانک ملی کویت؛ مشرق-نئو، بانک دیجیتال مشرق؛ و Liv، یک برنامه بانکداری در سبک زندگی دیجیتال از بانک ملی امارات در دبی. شرکت های پیشرو نیز به طور فزاینده ای با استارت آپ ها همکاری می کنند.

استارت آپ های فینتک: علاوه بر پرداخت ها، وام دهی، اینشورتک ها و سرمایه گذاری، استارت آپ های فینتک بومی نیازهای مصرف کننده و کسب و کارها را با خدمات دیجیتالی پاسخ می دهند، از جمله پلتفرم خرید خانه Huspy در دبی، برنامه های پرداخت و کیف پول Khazna برای مصرفی های که دسترسی مناسبی به خدمات مالی ندارند (Underbanked) و راه حل های پرداخت تجاری مانند Telr (امارات متحده عربی) و Geidea و HyperPay (هر دو در عربستان سعودی). بسیاری از شرکت های بومی، سرمایه گذاران منطقه ای و بین المللی را جذب کرده اند، از جمله Checkout.com، آمازون و Western Union و همچنین شرکت های خصوصی و سرمایه گذاران خطرپذیر.

عوامل موثر در اکوسیستم فینتک MENAP

شرکت های فینتک بین حوزه های: شرکت های بزرگی که سهم عمده ای از بازار را در اختیار دارند، به خصوص در حوزه مخابرات، از پرداخت و پول موبایل محور به سمت عرضه گسترده تر پیش رفته اند. JazzCash، کیف پول های موبایلی، پرداخت های موبایلی و خدمات بانکداری بدون شعبه را در پاکستان ارائه می دهد. STCPay یکی از اولین دریافت کنندگان مجوز جدید بانکداری دیجیتال از سازمان پولی عربستان سعودی (SAMA) است. در امارات متحده عربی، e&money یک کیف پول دیجیتالی با تغییر نام تجاری از Etisalat است. استارتاپ های بومی در بخش های دیگر، مانند یونیکورن Careem مستقر در امارات و پلت فرم خدمات مالی "بازار" در پاکستان، پرداخت ها، محصولات اعتباری و سایر خدمات مالی را در اکوسیستم خود ادغام کرده اند. اخیراً شرکت های بزرگی نیز وارد عرصه شده اند.

سایر مؤسسات مالی غیربانکی: صرافی ها، خدمات حواله و سایر ارائه دهندگان زیرساخت سنتی مانند Al-Ansari، صرافی Al Fardan و شبکه بین المللی، برنامه های تلفن همراه و پورتال های دیجیتال را راه اندازی کرده اند. در برخی موارد، آنها با استارتاپ های فینتک و بانک های فعلی شریک شده اند. علاوه بر این، شرکت هایی مانند FAB و مشرق اخیراً کسب و کار پرداخت خود را به ترتیب به نام های Magnati و Neopay ایجاد کرده اند تا به عنوان نهادهای جداگانه فعالیت کنند.

عوامل موثر در اکوسیستم فینتک MENAP

گسترده‌گی و تنوع ارائه‌هایی که توضیح داده شد نشان می‌دهد که طی پنج سال گذشته، استارت‌آپ‌های فینتک MENAP راه‌حل‌های دیجیتالی را راه‌اندازی کرده و افزایش داده‌اند و برای مشتریان، شرکا و سرمایه‌گذاران ارزش ایجاد کرده‌اند. سه شرکت به جایگاه یونیکورن دست یافته‌اند: Fawry (در سال ۲۰۲۰) و MNT-Halan (۲۰۲۳) در مصر و STCPay (۲۰۲۰) در عربستان سعودی. مدیران ارشد بانکی و غیربانکی در راه‌اندازی راهکارهای بانکداری دیجیتال خود، برخی اپلیکیشن‌ها را در داخل کشور توسعه داده‌اند و در عین حال از طریق قراردادهای صدور مجوز، حقوق سهامداران (equity stakes) و تملک با فینتک‌ها همکاری می‌کنند.

پویایی در میان سازمان‌های با سابقه و تازه‌واردها احتمالاً متحول خواهد شد. از آنجایی که هر شرکت بر کسب سهم بیشتری از بازار و ایجاد اعتماد سرمایه‌گذار، تمرکز می‌کند، ما انتظار داریم که شرکت‌های مستقر و استارت‌آپ‌های فینتک به‌طور فزاینده‌ای رقابت کنند، نه تنها برای رسیدگی به مشکلات مشتری و ارتقای وفاداری مشتری، بلکه برای جذب و حفظ بهترین استعدادها با مدل کسب و کار چابک که برای نوآوری مستمر طراحی شده‌اند.

THINKTECH

Sepehr
Digital
Factory

Sepehr Digital Factory

sepehrdigitalfactory@gmail.com